

NEGU-AGURA ZAR BURU ZURIA.

Agura guztiz zantar, erkin, zital bat,
 Negua derichona gaur da agintari;
 Arpegiz baltz, zikin ta izurtsu izan arren
 Nai ta ez obeditzen deutsagu berari.

Bizi da basaniortu bakartsu illun baten,
 Otzen otzaz agiñak jakoz danteatuten;
 Malko gogortuakaz labanduten dau lurra,
 Chistu izoztuakaz gallera loituten.

Eguzkia guztizko gichitan ikusten dau,
 Begiraturik zear toki urriñetik;
 Gaba eguna baño geiago dau ametan,
 Ez dau aldendu gura leku añubetik.

Bere arnasea da zorrotz, miñ, illgarria,
 Surretako lurrunaz nai nor dau bildurtzen;
 Bizi da dardar leitan,¹ orria aisetan legez,
 Urak bere putzagaz arri dauz biurtzen.

Sustraiak dirudie bere zanko zimelak,
 Errama igar batzuk bere beso meiak,
 Arte zaill guztiz zar bat gorputz aiñ sikatuak,
 Zati guztiak daukaz ganora² bagiak.

Ikusgarri aiñ ezaiñ ta onen ichusiak,
 Ama sortitza dauka oso tristetuta;
 Jantzi berdeak deutzaz kiskaldu surik baga,
 Narru gorritz ichi dau leitan alatuta.³

Billos dakusanean burla geiagorako

(1) leya=izotza.— (2) ganora bagiak=moldakaitzak.— (3) alatu=samindu.

Agura arek deutsa eyoten kapea,
Kolore ederduna; baño berotuteko
Jaunak ez eban egin alako trastea.

Zeinbat lodiago dan estalki zuri ori
Deituten deutsaguna Bizkayan edurra;
Ainbat beraganako zugatzik mardoenak
Biotzeraño dauke sarturik bildurra.

Agura maltziñari otuko ¹ balichako
Ulle dana ebai ta onuntz botatea,
Errez gertau leiteke bere pisu andiaz
Zugatzak beso baga asko geratzea.

Eta ¿nun ete dira udako lora polit,
Ainbeste fruta mota nun dira sartuak?
Zorionean dagoz nunbaiten ezkutaunik,
Kiskalduko zituan bestelan neguak.

Ez dago jakin baño satorrak bildurturik
Lur barruan noraño direan sartuten,
Chindurrichoak aurrez egindako echean
Pillatutako janaz gaur dira zaillduten.

Erle burrundari bat orain ez da sometan,
Ondocho ostendurik dagoz erlautzean;
Udan batu ebezan lorachoai eskerrak,
Osterantzean larri biziko zirean.

Chori buru ariñak laguntza billa dabiltz,
Baña ez deutse bere jaramonik eiten,
Dalako Agure au arrizko biotzduna,
Gaisoak isten ditu lazerian illten.

Aiñ da gogorra eze pobre guztientzako,
Oneekikusten dira gaur asko negarrez,
Garrasiz ta uluka ill dedilla Negua,
Eta bizi dedilla Udea deadarrez.

FELIPE ARRESE ETA BEITIA.

Ochandion 1885.ko Abenduaren 27.an

(1) otu=antojar.